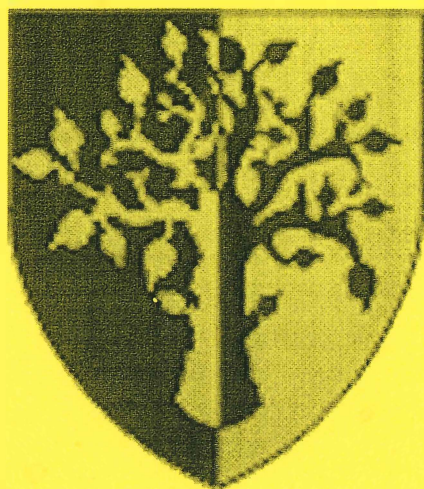


Familiekunde Vlaanderen



fv

**VLAAMSE
ARDENNEN**

Periodiek tijdschrift

22ste jaargang 2014 - nr. 48

Met de steun van



Vlaamse overheid



Onze
2 ouders
4 grootouders
8 overgrootouders
16 betovergrootouders
32 oudouders
64 oudgrootouders
128 oudovergrootouders
256 oudbetovergrootouders
512 stam-ouders
1024 stam-grootouders
2048 stam-overgrootouders
4096 stam-betovergrootouders
8192 stam-oudouders
16384 stam-oudgrootouders
32768 stam-oudovergrootouders
65536 stam-oudbetovergrootouders
131072 edel-ouders
262144 edel-grootouders
524288 edel-overgrootouders
1048576 edel-betovergrootouders
2097152 edel-oud-ouders
enz... enz... enz...

zorgden ervoor dat wij jullie onze beste wensen kunnen aanbieden.

Dat doen we dan ook !!!

Een gelukkig Nieuwjaar

Een Nieuwjaar
Bruisend en sprankelend
Stralend en schitterend
Gezond en gelukkig
Zorgeloos en prachtig.

Bijdrage 2014

Het nieuwe jaar 2014 is reeds ingezet. Wij waren verheugd uw bijdrage voor Familiekunde Vlaanderen, afdeling Vlaamse Ardennen in het verleden te mogen ontvangen

We hopen dat u dit in 2014 opnieuw doet.

Wij vragen u om voor onze afdeling een bijdrage van € 7,50 over te schrijven op rekeningnummer

IBAN BE80 4435 64634177 IBAN KREDBEBB van FV-Vlaamse Ardennen.

Hiervoor ontvangt u ons halfjaarlijks Familiekunde Vlaanderen-tijdschrift en wordt u op de hoogte gebracht van onze bijkomende activiteiten buiten de maandelijks vergaderingen. Vanzelfsprekend ondersteunt u ook onze werking. Wie bereid is om ons een extra duwtje in de rug te geven verhoogt vrijwillig zijn bijdrage.

Een groot deel van de subsidies is afhankelijk van het aantal leden Familiekunde Vlaanderen (Nationaal) uit de Vlaamse Ardennen. Dank zij je lidgeld aan Familiekunde Vlaanderen (Nationaal) ontvangt onze afdeling meer financiële middelen om onze dienstverlening te kunnen behouden. Word lid van Familiekunde Vlaanderen.

De bijdrage als gewoon lid voor het jaar 2014 bedraagt € 35

U schrijft dit bedrag over op rekening

(IBAN: BE58 4141 1712 2179 BIC: KREDBEBB)

van Familiekunde Vlaanderen., Van Heybeeckstraat 3 - 2170 Merksem. Tweemaandelijks ontvangt u dan het tijdschrift Vlaamse Stam.

Je hebt ook gratis toegang tot alle documentatiecentra van Familiekunde Vlaanderen en de databank "Ariadne on line".

Het Bestuur

De familie Signor

Eens de bekendste rederijkers van Zuid-Vlaanderen.

HISTORIEK

Tussen 1640 en 1715 verloren de Zuidelijke Nederlanden ruim 2/5 van hun grondgebied. Lodewijk XIV maakte ernst met zijn theorie dat Frankrijk natuurlijke grenzen moest hebben. Deze natuurlijke grenzen waren gebergten of rivieren en die waren er niet tussen Artesië en de mondingen van de Schelde, Maas en Rijn. Zo kwamen Vlaanderen en Henegouwen voortdurend onder Franse druk te staan, alhoewel deze gebieden nooit aan Frankrijk hebben toebehoord. De Europese coalitieoorlogen tegen de Franse Bourbons werden dan ook vaak op Vlaamse slagvelden uitgevochten. Misschien is dat de reden dat Jan Joris Signor, Duitse militair, in Vlaanderen belandde. Jan Joris Signor, kwam als secretaris van de graaf van Bylandt naar onze gewesten en vestigde zich rond 1700 te Melden, waar hij tevens koster werd. Hij was in 1678 te Mannheim geboren. Zijn vader Antoon Willem Singor, was geboren in 1631 te Germersheim. Hij was opperwachtmeester te Mannheim en overleed er in 1708. Zijn grootvader, Jan Herman Singor, geboren in 1596 te Osnabruck, was griffier en stierf te Germersheim in 1655. Deze Jan Joris (Joannes Georgius) huwde in 1700 Anna Teresia Vande Velde die hem op 17 november 1700 een dochter schonk, Maria Françoise (Teresia). Anna Teresia overleed vrij vroeg op, 13 januari 1703, en onze stamvader hertrouwde reeds op 26 april 1703 met Jacoba Francisca Demenijn en werd gezegend met 13 kinderen. Hij kreeg een 50 tal afstammelingen naamdragers.

Door vroege overlijdens, ongehuwdheid en weinig geboorten van het mannelijke geslacht is de naam Signor volledig uitgestorven, zodat het mij mogelijk was een volledige stamboom van de naamdragers, en hun gezin, op te maken. De laatste naamdrager Sylvine Raphael Frederique overleed op 23 oktober 1944 te Ronse. Het zijn Jan Joris jongste zoon, Petrus Joannes en voornamelijk diens zonen Jan Baptiste, Petrus Josephus en kleinzoon Carolus Josephus die een grote bekendheid verwierven.

Eigenlijk tekenden de Signors de hele opkomst van het platteland in de achttiende eeuw, het geloof in de materiële vooruitgang en de wording van rechtvaardiger en vrijheidsbrengende structuren binnen de oude feodale wereld. (bv. jachtrecht). Zij waren de culturele exponent van de opkomende plattelandsburgerij. De lofdichten op plattelandsambachten waren een vrij recent fenomeen, geladen met een sterke anti stedse economische achtergrond, zijn ter zake sprekend. Zij bezongen het beroep van metser ("*tot lof van J.B.Cabooter, meester metser tot Sulsicq*") of kleermaker ("*tot lof van Pieter-Anthone.Scheldewaert, kleermaecker tot Sulsicq*"), twee stielen die de plattelandsontvoogding juist tekenden. De relatieve welvaart gaf ook het culturele leven, in dit geval het toneelleven een kans. We kennen niet

alleen voorstellingen door een rederijkerskamer "De Iveraers van Rethorica der parochie van Melden" onder de titel van DE GELUWE RENONCKEL-BLOEM. We kennen zelfs auteurs o.a. de rijmkunstenaar Maerten Verroken. Het is merkwaardig hoe bepaalde familienamen voor en na de Franse revolutie vast hingen aan het lokale, politieke en gezelschapsleven, bv: Vindevogel, Vanderdonckt, Van Cauwenberghe.

Maar tussen alle rederijkers staken de Signors uit. Zo hebben zij in Zuid Vlaanderen niet alleen de toneeltraditie in de 18de eeuw levendig gehouden maar hebben ze ook bijgedragen tot het in stand houden van de Nederlandse taal en cultuur in een tijd waarin de verfransing gevaarlijke vormen begon aan te nemen. Zij tekenden voor bijna honderd jaar rederijkersleven in Zuid-Vlaanderen.

OORSPRONG-NAAM

De naam Singor werd te Melden omgedoopt in Signor. Dit is, volgens prof. De Keyser, een zeer interessant voorbeeld van volksonomastiek, die het onbekende Singor door het al te zeer bekende Signor vervangt. Aan een zuiver fonetisch proces is hier niet te denken, al mocht een dialectkundige tot een andere conclusie komen.

Een Italiaans poëet. N. Signor, heeft gepubliceerd "Poësie sacre ... Venice" in 1608. Deze zijn bewaard in de Koninklijke Bibliotheek van Brussel. (fonds van de stad nr. 6507).

De naam **Signor** in Duitsland **Singor of Zingor** geschreven, zou wel kunnen voortkomen van Singechore, wat zangkoor betekent.

STAMBOOM

De Signor's komen uit Duitsland. Volgens de stamboom, opgetekend door Edmond Vanderstraeten naar een overlevering van Johan Godefroid Signor, landmeter en zelfs politiecommisaris te Ronse, zou de overgrootvader van onze stamvader Joannes Georgius (Jan Joris) geboren zijn te Osnabruck in 1596 en gestorven te Germersheim in 1655. Zijn naam was Jan Herman Singor of Zingor. Zijn zoon Antoon Willem Singor zag het levenslicht in Germerheim in 1631 en overleed te Mannheim in 1708. Zijn afstammeling en onze Vlaamse stamvader, die wij Joannes Georgius Signor heten, werd geboren te Mannheim in 1678. Of deze gegevens over de voorouders juist zijn, hebben wij niet kunnen achterhalen. Het archief te Mannheim en het gemeentebestuur te Germersheim kunnen in hun kerkelijke en stedelijke registers geen Signors vinden, terwijl het Niedersachsisches Staatsarchiv" te Osnabruck een paar naamdragers terugvindt, die aan het "Gymnasium Carolinum" te Osnabruck gestudeerd hebben in de jaren 1692-99. Beiden werden waarschijnlijk later leraar en

één ervan, Joannes Signor, zouden wij wel kunnen identificeren met onze Jan Georges Signor, die geboren werd te Mannheim in 1678. Hij stamt echter uit Fritzlar, wat natuurlijk aan onze bewering geen kracht bijzet, doch ze ook niet ontzenuwt, daar de Signors nogal zwervers schenen te zijn, zoals wij dit trouwens ook bij hun afstammelingen zullen waarnemen.

Beide Signors door het staatsarchief te Osnabruck opgegeven, zijn daarenboven eveneens onderwijzer geworden, zoals hun naamgenoten het in onze streken bijna allen zullen zijn.

1. Jan Herman Singor is geboren in 1596 te Osnabruck (D) en overleden in 1655 te Germersheim (D). Hij was er griffier.

2. Antoon Willem Singor is geboren in 1631 te Germersheim (D). en overleden in 1708 te Mannheim (D). Hij was opperwachtmeester "maréchal des logis" in het leger.

3. Jan Joris (Gregorius) Signor is geboren in 1678 te Mannheim (D) en overleden op 4 mei 1766 te Melden. Onze stamvader, Duitse militair, vestigde, zich rond 1700 te Melden, hij was secretaris van de Heer van Melden, graaf van Bylandt¹ en van de kerk, en was er ook koster. Hij werd op 22 mei 1710 poorter van de stad Geraardsbergen.

Joannes Georgius huwde, een eerste maal, met Anna Teresia Vande Velde circa 1700 in Melden. Zij was de dochter van Jan Baptiste en hadden één kind.

1. Maria Francisca Signor is geboren op 17 november 1700 in Melden en is overleden op 3 januari 1737. Zij huwde er met Joannes Vande Kerckhove op 9 april 1727.

Joannes Georgius huwde, een tweede maal, met Jacoba Francisca Demenijn op 26 april 1703 in Melden en hadden dertien kinderen.

2. Maria Joanna Signor is geboren op 19 januari 1704 te Melden en er overleden op januari 1768. Zij huwde er met Petrus Vande Kerckhove op 28 mei 1726.
3. Joanna Teresia Signor is geboren op 20 augustus 1705 te Melden.
4. Petronilla Signor is geboren op 7 februari 1707 te Melden en is er overleden op 8 februari 1776.
5. **Petrus Joannes Signor.** (zie verder)

¹ Guillaumes de Loquenghien, Baron van Pamele, die in 1618 het gebied in het bezit had, verkoopt Melden-Nukerke aan Gaspár-François Vanderheyden die het gebied in 1652 in bezit nam. Diens dochter Barbe Antoinette Augustin Vander Heyden erfde het gebied in 1698. Zij was gehuwd met Jean-Adrien de Bylandt. Afstammelingen van de Bylandt vinden we nog terug in de 18 de eeuw. -Joseph Adrianus de Bylandt was een uitzonderlijke bekende heer en werd als dorpsheer van de parochie, in het koor van de kerk begraven in 1767, evenals zijn vrouw Barbara de Bylandt, en zijn kinderen Petrus Carolus Augustinus (1760) en Maria Teresia Fransiscain (1763) er overleden op 8 februari 1776.

6. Suzanna Signor is geboren op 13 april 1710 te Melden en is er overleden op 14 januari 1752. Zij huwde er met Joannes Denhaene op 18 november 1732.
7. Florentina Signor is geboren op augustus 1712 te Melden. Zij huwde met Franciscus De Craene te Oudenaarde op 29 april 1737.
8. Isabella Angelina Signor is geboren op 8 april 1715 te Melden en huwde er Joannes Debrouwer op 13 april 1753.
9. Eleonora Signor is geboren op 9 februari 1717 te Melden en overleed op 19 februari 1792 te Leupegem. Zij huwde een eerste maal met Joannes Verplancken op 4 september 1753 te Melden en zij huwde, een tweede maal, met Livinus Debrauwer op 12 maart 1758 te Melden. Zij huwde er een derde maal, met Hermes Dewever op 7 januari 1764.
10. Maria Catherina Signor is geboren op 18 januari 1719 te Melden en overleed er op 19 september 1791. Zij huwde er met Josephus Verhoken op 7 mei 1748.
11. Anna Petronille Signor is geboren op 24 februari 1721 te Melden en overleed er 28 november 1785. Zij huwde er met Judocus De Brouwer op 18 juli 1759.
12. Agatha Signor is geboren op 6 augustus 1722 te Melden.
- 13. Constantinus Signor.** (zie verder)
14. Agnes Teresia Signor is geboren op 1 juni 1728 te Melden en overleed er op 2 januari 1817. Zij huwde er Petrus Dolveyn op 11 augustus 1766.

4. **Petrus Joannes Signor** is geboren op 8 september 1708 te Melden en overleed er op 31 oktober 1774. Hij was koster, onderwijzer, componist en auteur te Zulzeke en was er tussen 1756-1758 ontvanger van de kerk en van de armoederen maar werd afgezet door de pastoor. (Annalen Geschied- en Oudheidkundige kring Ronse). Volgens een oorkonde, uitgaande van de gravin de Merode van 12 januari 1755, was hij "prokurator" van de heerlijkheid van Zulzeke, Kwaremont en Ruyen. Dit is een soort advocaat voor de vierschaar. In zijn hoedanigheid van procureur moest hij zich dikwijls verplaatsen om de rechten van zijn heren te verdedigen, en schulden te innen. Dat deze verplaatsingen niet altijd van een leien dakje liepen, bewijzen zijn aantekeningen hierover. Soms vond hij het nodig zich door drie adjudanten te laten vergezellen. Hij werd gevraagd om raad te geven bij transacties, hij bracht familiepapieren in orde en was de duivel doet het al van het dorp. Ondertussen oefende hij in Zulzeke het ambt van koster uit, waarvoor hij een jaarlijkse vergoeding kreeg van 20 gulden "van myn heer bredadt, ontfanger van het venerabel kapittel van onze lieve vrouw tot cameryck". Ook onderwees hij de jeugd van de streek in het schrijven, lezen en rekenen. Op de witte bladen, die achteraan in de "Comptoir Almanach" ingebonden waren, noteerde hij de namen van zijn leerlingen, tussen de jaren 1757-63. Uit dit document van de dorpsonderwijzer leren wij tevens dat hij aan zijn leerlingen, die

niet altijd zeer regelmatig kwamen, kost en inwoon verschaft of zelfs halve kost. De verschuldigde sommen zijn natuurlijk ook aangeduid.

In 1732, op 3,4 en 6 mei wordt te Zulzeke door de "CRUYSMINNENDE LIEFHEBBERS" opgevoerd het "Bly-eyndigh treurspel van den keyser Heraclius ende rampsalighen Onderganek van Cosrons Koninck van Persien, waer naer dat volght de verheffinge van het Heyligh Cruys." Zoals het de gewoonte was, werd het stuk gevolgd door een klucht. Pieter Jan, reeds koster van Zulzeke, noemt zich "componist" van het stuk. Wat dit juist wil zeggen, weten wij niet met zekerheid. Misschien heeft hij het stuk geschreven, doch aller waarschijnlijkst dan toch "herschreven" en aangepast aan de mogelijkheden van de "CRUYSMINNENDE LIEFHEBBERS VAN ZULZEKE". Spijtige genoeg is over hem niets meer bekend tot het jaar 1751. De talrijke argumenten van het archief te Oudenaarde en de kleine verzameling uit het museum te Ronse brengen ons geen gegevens bij.

Met zekerheid mogen wij echter aannemen, dat hij zich verder aan toneel moet gewaagd hebben, daar waar na 1751 zoveel tekenen er op wijzen. Het is trouwens zeer goed mogelijk, dat Pieter Jan Signor zijn naam niet vermeld heeft op de argumenten en anoniem zijn culturele rol heeft voorgezet. Zo is het bv. geschied op het programma van "Het vroom leven ende glorieuse martelie van den edelen ridder Georgius, onder den vreedenden keyser Diocletianus", opgevoerd in 1751 door de RIJMKONSTMINNENDE LEERLINGEN" van Zulzeke. Daar het zijn leerlingen zijn, die het stuk spelen, moet hij de regisseur geweest zijn. In dit stuk treedt trouwens zijn oudste zoon op als "willekommer ende poëta ofte aenwyser der vertoogen" . Pieter Jan zal zijn kinderen herhaaldelijk laten optreden en hun zo de liefde voor het toneel bijbrengen. In het argument van een H. Bloedspel, opgevoerd te Melden in 1772 vinden wij onder de maegdekens de naam van één van zijn kleindochters Philippine Signor, wat er ook op wijst, dat hij directeur van het stuk was. Met zekerheid kunnen wij hem nog volgende opvoeringen toeschrijven:

- in 1755 te Etikhove met het stuk "Zegenpraël der tryompherenden rooms keyser Leopoldus en nederlaeg van Soliman.
- in 1757 een spel van het laatste oordeel te Ronse.
- In 1764 te Anzegem met twee stukken: Donatus, martelaar, patroon tegen donder en bliksem en Stemme roepende uit de woestijne ofte Joannes Baptista. Op dit laatste argument staat, dat beide stukken door Pieter Jan Signor nieuw in verzen gesteld zijn. Voor het stuk gespeeld te Ronse in 1757 hebben wij in vermelde kalender een interessante aanduiding gevonden betreffende de kostumering. In 1732 was hij al "componist" voor de rederijderskamer van Zulzeke.

Hij noemde zichzelf componist op het programma van het treurspel "Heracles", gespeeld te Zulzeke op 3-4-6 mei 1732 door de "CRUYSMINNENDE LIEFHEBBERS ".

Wij hebben genoegzaam bewezen, hoe de kinderen van Pieter Jan van huize uit tot het toneel voorbestemd werden. Beide zoons, **Jan Baptist** en **Pieter Joseph**, zullen hun vader zelfs de loef afsteken op dit gebied. Het is van hem dat de gebroeders Signors de vurige smaak naar de literatuur en het theater hebben geërfd, en dit met onvermoeibare ijver gebruikt hebben voor hun vaderlandslievende propaganda.

Petrus Joannes (Pieter Jan) huwde met Maria Josepha Bulteel, ze hadden tien kinderen.

1. Anna Teresia Signor is geboren op 13 juni 1730 te Zulzeke en is er overleden op 14 juni 1730.
2. **Joannes Baptiste Signor** is geboren op 31 juli 1731 te Zulzeke. Hij was ongehuwd en overleed op 22 februari 1819 in het huis van Carolus Josephus te Melden op de "Plaetse".
Zijn initialen waren: Z. K.
Zijn anagrammatische spreuk. "Poesie baert gans in jonst".

Jan Baptist zou zich ook tot de onderwijzersloopbaan aangetrokken voelen, met voorliefde voor de botanica. Te samen met zijn broeder Pieter Jozef kreeg hij destijds een grote bekendheid. Zoals wij gezien hebben speelde hij reeds in zijn jeugd rollen in de stukken, die zijn vader dirigeerde. Ouder geworden, vestigde hij zich als onderwijzer in zijn geboortedorp en begeleidde hij zijn vader op zijn verplaatsingen. Zo gaat hij bijvoorbeeld mee in 1755 naar Etikhove, waar zijn vader het stuk "Leopoldus of het Onset van Wenen" regisseert. En wat kon hij beter, dan op het ganse spel een gedicht maken, waarin hij naast de inhoud van het stuk ook de opvoering van de spelers onder de loupe neemt.

In 1762 zou onze dichter opnieuw kans vinden zijn dichterlijke kwaliteiten te tonen: dit waarschijnlijk ook met zijn vader, die de pastorale "Coridon en Rosalinde" leidde.

Nog een drietal dergelijke gedichten zijn ons van Jan Baptist bekend. Het zou ons te ver leiden bij ieder gedicht afzonderlijk te blijven stilstaan, doch geven zij ons toch enkele typische gegevens over de manier van opvoeren in de 18de eeuw. Zo bv. het lied op de voorstelling van "Euphemia" te Nukerke in 1769. Na de inhoudsopgave, wordt de manier van opvoering beschreven. Ook het lied op Beatrix in 1772, op het kasteel van Ronse opgevoerd, geeft een dergelijke aanduiding. In het begin zal hij, als ongehuwde inwonende zoon, wel zeer nauw met zijn vader samengewerkt hebben. Dit is waarschijnlijk ook de reden, waarom wij betrekkelijk laat argumenten vinden op zijn

eigen naam, waarop hij nog ondertekent met de vermelding "costers soon tot Sulsique" hetgeen langs de andere kant weeral een bewijs is van de bekenheid van zijn vader. Het eerste argument, waarop zijn naam gedrukt staat, dateert van 1763. Te Nukerke dirigeerde hij de opvoering van het stuk: "Glorieuse martelie van de heylige Agatha".

Onderaan op de eerste bladzijde staat zijn rebus: "Een hart is een kroon der wereld" waarboven de kenspreuk voorkomt; "Den geest die const bezint altyt wat nieuw uitfint". De slotformule op de laatste bladzijde wijst op de voorzichtigheid van de debutant"




'k Wil ieders Dienaar zyn, liefhebbers wie 't mag wezen
 Als gy permissi hebt van d'Overheyt gepresen,
 Sonder de welk' ik noyt sal doen eenige ruys,
 UL Directeur tot Sulsicq ben ik 't Huys.

1763.
Nukerke

**GLORIEUSE MARTELIE VAN DE HETLIGE
 A G A T H A**
 MAGET ende Martelaresse, Gemartelceert door 't bevel van
QUIATIANUS
 PRESIDENT van SICILIEN, bevel-hebber van
D E C I U S
 Roomsch Keyser in 't Jaer ons Heeren 254.
 Sal Speel-wys verstoont worden.
DOBDEL JAER-SCHRIFT.
 Doex Die WAERIGE MINSARMA JONKHEYDE VAN NUKERKE
 By de Herberge genaemt den Blacsbalcke, langit de Wydttracte]
 Op den 28. en 29. Augustij.
WELGECOMEN AL DIE LIEFHEBBER I:
 't is niet Voor enLt MAER LIEFDE oock qUeLt.
OPGEDRAEGEN.
 Aen Godt Almachtig, MARIA syne Lieve Moeder en d'H. AGATHA!
A L S M E D E
 Aen onse, soo Geestelycke als Weirelycke Overhayt.
'T MOET AL BY HUN VAST CONSENT oESCALzDEN

2000
1950
350
1763

Dat gault ditz eysht beoysht
 1601 wt 2125 wt 22958t.

EEN  IS EEN  DER 

OF GY DIT WEL BESIEY
 EN KENT DAT DAEROM NIET.

.Te AUDENAERDE : By PETRUS JOANNES VEREECKEN woonende in
 den Bourg by-het Beggrn-hof.

1763

Hij was nochtans niet aan zijn proefstuk. Dat weten wij door een ander argument, bewaard op het archief te Oudenaarde. In juni van het zelfde jaar had hij namelijk te Anzegem, met de RYMKONSTMINNENDE JONCKHEYD VAN DEN CRUYSWEG, een spel op de vier uitersten van den mensch aangeleerd, waarop hij zelf liet volgen "een recreatieve cluchte van bedrogen nieuwsgierigheid verbeelde de sonde van onze eerste ouders Adam en Eva". Daarop stond reeds zijn rebus, doch niet zijn naam. Op het bewaarde argument heeft hij echter geschreven: "gedirigeerd door Joannes Baptiste Signor, J.Pieters costers sone tot Sulzicque".

Als typische eigenaardigheid voor deze opvoering kunnen wij vermelden, dat zijn broer, Pieter Jozef Signor, toen 13 jaar oud, de rol van de engel speelde. Van dan af aan moet hij een vaste pion geworden zijn op onze dorpscènes in Zuid- Vlaanderen. Getuige daarvan zijn liederen, waarin hij kritiek uitoefent op de spelers en regisseurs en de talrijke stukken die hij zelf zal leiden.

3. Florentina Teresia Signor is geboren op 21 september 1733 te Zulzeke. Zij is overleden kort na haar geboorte.
4. Petrus Antonius Signor is geboren op 27 september 1734 te Zulzeke en overleden op 30 november 1734.
5. Joanna Teresia Signor is geboren op 6 oktober 1735 te Zulzeke.
6. Maria Anna Signor is geboren op 2 juni 1738 te Zulzeke.
7. Judocus Signor is geboren op 7 maart 1740 te Zulzeke, en er overleden op 11 mei 1741.
8. Judocus Ferdinandus Signor is geboren op 5 mei 1742 te Zulzeke en er overleden op 1 december 1742.
9. Joanna Catharina Signor is geboren op 24 november 1743 te Zulzeke en er overleden op 24 september 1779.
10. **Petrus Josephus Signor.** (zie verder)

5. Constantinus Signor is geboren op 17 oktober 1724 te Melden en er overleden op 11 december 1818. Hij was er in 1777 koster en werd op 5 november 1771 poorter van de stad Geraardsbergen. Hij huwde met Maria Christina Opsomer op 27 oktober 1762 te Melden, en hadden negen kinderen:

1. Petrus Antonius Signor is geboren op 28 september 1763 te Melden.
2. Philippina Signor is geboren op 11 maart 1765 te Melden en huwde er met Petrus Joannes Bettens op 7 juli 1788.
3. Philippus Anthonius Signor is geboren op 10 maart 1767 te Melden.
4. Joannes Baptiste Signor is geboren op 22 februari 1769 te Melden.
5. Anselmus Signor is geboren op 10 maart 1771 te Melden.
6. Judocus Signor is geboren op 3 december 1772 te Melden.

7. Regina Signor is geboren op 20 april 1776 te Melden en er overleden op 18 november 1820. Zij was landbouwster en huwde met Jean Baptiste Blyau op 8 januari 1806 te Melden.
8. Cafherina Signor is geboren op 23 april 1778 te Melden.
9. Franciscus Signor is geboren op 17 oktober 1780 te Melden.

6. Petrus Josephus Signor werd te Zulzeke geboren op 9 september 1750 en overleed op 28 oktober 1804 te Sint-Maria-Horebeke.

Zijn monogram was: Z. K. Z

Zijn anagrammatische spreuk. "Poësi is op-reght on-rust"

Kenspreuk: Wie dat zig zelve kroont
 Met spot word die geloont.

Bleef zijn 19 jarige oudere broer, Jan Baptiste, verder werken in de zin van zijn vader, dan zal Pieter Jozef veel lossen staan en het dorpsstoneel op nieuwe banen sturen. Hij was achtereenvolgens onderwijzer te Ooike, Avelgem, Deerlijk en Nukerke (volkstelling Nukerke 1796). Daar hij waarschijnlijk vlug ingezien had, dat de herberg eveneens een mooi deel in de winst kreeg bij een opvoering, wou hij ook deze winst niet versmaden en werd te Nukerke uitbater van de herberg "In den hulst" aan de Herrewegh, terwijl hij onderwijzer bleef en als regisseur grote bekendheid verwierf. Van Nukerke zelf maakte hij het klein Mekka van het dorpsstoneel in Zuid-Vlaanderen:

"Nukerk floreert nu in waere const:
Zyt nu hier al mild in uwe jonst"

staat als kenspreuk op een van de talrijke teruggevonden argumenten op zijn naam. Hij zal trouwens niet vergeten publiciteit te maken voor zijn naam. Op ieder argument plaatst hij onderaan: " Alles onder directie van PJ Signor tot Nukerke by Ronsse, voorsien van differente nieuwe vermaarde ongedrukte Speel-boeken en Klucten". Of nog: "Alles onder de directie van den voornoemden Signor, wonende te Nukerke, langs den Steenweg van Audenaarde op Ronsse, by den welken en synen broeder te bekomen syn, ontrend de veerthien hondert soo oude als nieuwe spelen en kluchten en vele noyt vertoont."

Deze ongekroonde koning van het Zuid-Vlaamse dorpsstoneel werd er spijtig genoeg ook het slachtoffer van. Bij de oprichting van een decor te Horebeke, viel hij van een ladder en stierf er kort daarna aan de opgelopen verwondingen. Op de argumenten noemt hij zich schrijver, alhoewel hij eerlijkheidshalve soms aangeeft de stukken slechts herschreven te hebben.

De vrij bekende "Belisarius" schijnt van zijn hand te zijn, naast tal van andere stukken. Sommige waren sterk satirisch getint. Merkwaardig was dat hij daarbij blij gaf van een vroege taal- en volksgevoeligheid t.o.v. de Franse cultuurinvloed.

vb: *Met den Franschman en de sotten,
Komt de Vlaming meest te spotten.*

Hij huwde met Isabella Clara De Paepe op 20 juni 1776 te Eine en zij hadden vijf kinderen.

1. **Carolus Josephus Signor.** (zie verder)
2. Petrus Signor is geboren op 3 maart 1779 te Ooike, en overleed op 2 juli 1782 te Avelgem.
2. Maria Innocentia Signor is geboren op 21 februari 1781 te Avelgem en er 's anderendaags gedoopt. Zij overleed op 1 april 1846 te Zulzeke. Zij was spinster en huwde met Benedictus Josephus De Fresne op 17 juli 1805 te Melden.
Zij is de stammoeder van de bekende Zulzeekse en Ronsense familie Vandenabeele-Mores.
4. Amelia Francisca Signor is geboren op 22 december 1783 te Avelgem.
5. Angela Signor is geboren vóór 1792 en was spinster.

7. **Carolus Josephus Signor** is geboren op 9 mei 1777 te Ooike en overleed op 9 maart 1839 te Ronse. Hij was 5 voet en 7 duim groot, (dit lijkt mij weinig, ongeveer 1 m 60) zwarte haren, bedekt voorhoofd, zwarte wimpers, bruine ogen, een gewone neus, middelmatige mond, zwarte baard, ronde kin, een rond gezicht en bleke kleur. Zijn anagram was: "Sa, nu ivrig voor de const"

Hij was kleermaker, onderwijzer te Melden en Ronse, rijksschatter en landmeter te Ronse, en theaterdirecteur. Karel Jozef zag het bepaald groot in de Franse tijd, als directeur van de "Societe Thalie". Onder het voorlopig bewind, na de Belgische Omwenteling van 1830, was hij secretaris van de onderwijzersvereniging van het district Oudenaarde.

Karel Jozef had het vooral voor echte spektakels met allerlei kunstgrepen, vuurwerken, balletten van maagden, harlekijnen en wildemannen. Zijn "Bellerophon" die in 1798 te Leupegem werd vertoond, schijnt een voor die tijd ongelooflijk grootse manifestatie te zijn geweest. Waarschijnlijk auteur van het in 1822 te Ronse opgevoerde stuk over de verering en het martelaarschap van Sint-Hermes, waarvoor hij later tot directeur van de letterkundige vereniging "Thalie" werd benoemd.

De bloeitijd van het dorpstoneel was voorbij en het werd een periode van letterkundige verenigingen en de dichtwedstrijden. Doch blijven de afstammelingen van dit geslacht vertoeven in de culturele kringen van de stad. In 1822 werden er slechts drie onderwijzers door de stad Ronse bezoldigd of vergoed, namelijk J.B.Beyens, J.Willequet en onderwijzeres C.Heyndrickx. Op 20 augustus werden de

vijf niet gediplomeerden uitgenodigd op het stadhuis te verschijnen. Bij hen moeten wij ook nog Carolus Josephus Signor tellen, die als onderwijzer van 2de klas te Melden aan de gouverneur de toelating had gevraagd, en bekomen, om zich definitief te Ronse te mogen vestigen, waar hij trouwens reeds twee jaar woonde. Het was zijn bedoeling te Ronse een school op te richten, democratischer dan de twee reeds bestaande, die slechts zorgden voor de opvoeding van de meer begoede kinderen uit het centrum van de stad. Zijn publiek zou bestaan uit de grote massa van minder begoeden en de kinderen van de buiten, die totaal beroofd zouden worden van elke vorm van onderwijs, wanneer volgens de beschikkingen van het koninklijk besluit, de niet geautoriseerde scholen zouden gesloten worden. Spoedig vroeg Signor ook zijn deel van de stadsvergoeding.

Carolus Josephus Signor blijkt een omstreden figuur te zijn geweest. Reeds van bij zijn aanstelling, die niet zonder moeilijkheden plaatsvond. Misschien was dit te Ronse wel een gewoonte. Hij had vanwege de gouverneur, per brief van 25 september 1822 de toelating gekregen, om zich te Ronse te vestigen, een getuigschrift van bekwaamheid bezat hij niet. Ook hij behoorde tot die onderwijzers zonder diploma die door het stadsbestuur waren uitgenodigd om zich in orde te stellen of hun scholen te sluiten. Men vernam later echter dat Signor het onderwijs had verlaten, wat niet juist bleek te zijn. De stad was dus niet op de hoogte van zijn activiteiten, maar toch ging het stadsbestuur hem verdedigen als een geacht medeburger door zijn vreedzaam en eervol gedrag en het grote nut van zijn school, gelegen in het minst-begoede stadsgedeelte. Mede door het laag salaris dat hij vroeg, in verhouding tot de twee ander toegelaten onderwijzers, zouden zeer veel leerlingen zonder opvoeding blijven, indien hij werd verwijderd.

In 1823 werden de niet gediplomeerden uitgenodigd om voor de jury van lager onderwijs een examen af te leggen. De resultaten waren zeer pover, slechts Beyens haalde succes en werd definitief aangenomen. Signor kwam niet opdagen en werd bijgevolg geschrapt van de onderwijzers lijst. De meesten hielden echter vol, en nog in 1824 hadden tien onderwijzers, waaronder onze Signor, en twee onderwijzeressen een getuigschrift van de provinciale commissie gekregen.

Hij huwde met Regine Deschaumes op 10 juni 1812 te Melden en zij hadden negen kinderen.

1. Fredrik Joseph Signor. Is geboren op 27 april 1813 te Melden. Hij overleed na 1845. Hij kiest in onze jonge Belgische staat voor een militaire loopbaan en brengt het tot majoor.
2. **Johan Godefroid Signor.** (zie verder)
3. Marie Antoinette Signor is geboren op 19 mei 1817 te Melden en te Ronse overleden op 22 april 1832.
4. Theophile Signor is geboren te Melden. Hij was lampiste van beroep en overleed op 16 februari 1901 te Ronse als ongehuwde rentenier, in zijn

woont in de Zonnestraat. Hij was lid van het pompierskorps en werd muzikant in partijharmonieën.

5. Joannes Theodoricus Signor is geboren op 8 november 1821 te Ronse en hij overleed er op 20 mei 1833
6. Theresia Desideria Signor is geboren op 23 mei 1824 te Ronse, en overleed er op 10 november 1837.
7. Adolphus Karel Signor is geboren op 10 februari 1827 te Ronse en overleed er ongehuwd op 4 juni 1880. Hij was lampiste en loodgieter. Ook was hij pompier en muzikant.
8. Victor Anacletus Signor is geboren op 13 juni 1829 te Ronse en er overleden op 8 juni 1834.
9. Andelin Victorine Françoise Signor is geboren te Ronse op 27 juni 1832 en er overleden op 23 december 1860. Zij was naaister

8. Johan Godefroid Signor is geboren op 13 januari 1815 te Melden en overleed te Ronse op 1 november 1904. Hij was onderwijzer, beëdigd landmeter, politiecommissaris en stadsbediende. Ook was hij leraar aan de stedelijke tekenschool en stichter van het pompierskorps waar hij de graad van luitenant bezat. Hij huwde te Ronse op 20 mei 1857 met Apoline Virginie Buys. Zij hadden drie kinderen.

1. **Walthere Flavien Godefroid Signor.**
2. Sylvie Raphael Frederique Signor, geboren te Ronse op 17 februari 1860 en er zonder beroep overleden in haar woonst in de Sint-Martensstraat nr. 40 op 23 oktober 1944.
3. Marie Reine Theophile Signor, geboren te Ronse op 8 september 1867. Zij was gouvernante van Piers de Raveschoot op zijn kasteel te Kruishoutem.

9. Walthere Flavien Godefroid Signor, geboren te Ronse op 4 oktober 1857 en er overleden op 14 april 1941. Hij zat in het bestuur van de "Société royale fanfare" (Patria) en eveneens klerk, bediende op het stadhuis waar hij na de dood van zijn vrouwen zijn enig dochtertje (uit een mondelinge overlevering vernomen) zelf zijn middagmaal klaarmaakte. Hij woonde in de Zonnestraat en overleed in de Sint-Martinusstraat 40. Hij huwde met de weduwe Marie Hortense Vanderschelden op 27 april 1894 te Ronse. Zij hadden één kind in leven.

1. Marguerite Apoline Madeleine Signor, geboren te Ronse op 20 juli 1895 en er overleden op 17 juni 1905.

Orel Desmet

Ons Varia(bel) hoekje.

1. Soms is 't niet zo simpel om iets uit te leggen ...

Mijn vader en ik woonden boven een sigarenzaak en wij bezaten een televisie. Boven ons woonden een knappe weduwe en haar even knappe dochter. Zij bezaten geen televisie en kwamen daarom vaak bij ons kijken. Na een paar weken werd ik verliefd op de knappe weduwe en trouwde haar. Mijn vader werd verliefd op de knappe dochter en trouwde ook. En toen begon de narigheid ...

Daar mijn vader trouwde met de dochter van mijn vrouw, en dus ook mijn dochter, is mijn dochter thans mijn moeder. Tegelijkertijd ben ik haar vader want ik ben immers met haar moeder getrouwd. Verder is mijn vader de schoonvader van mijn vrouw, omdat ik zijn zoon ben en haar echtgenoot. Mijn vader is echter ook de schoonzoon van mijn vrouw, die tevens zijn schoondochter is omdat zij getrouwd is met mij.

Maar dat is nog niet alles...
Mijn vrouw krijgt een prachtige zoon en nu begint de ellende pas goed.
Mijn zoon is allereerst mijn zoon.
Goed maar hij is de broer van mijn moeder, omdat zij de dochter is van mijn vrouw en getrouwd is met mijn vader.
Zodoende ben ik een neefje van mijn zoon en daardoor een neefje van mijn dochter, omdat zij een zuster van hem is.
Zij, mijn moeder, die trouwens ook mijn dochter is, is dus tegelijkertijd mijn tante; en mijn vader, haar echtgenoot, is dus mijn oom.
Mijn vader is tevens grootvader geworden.
Zijn echtgenoot, mijn dochter, is dus grootmoeder.
Mijn vader en ik zijn dus over-grootouders geworden van onze zoon.

Maar het werd nog veel en veel erger...
De jonge vrouw van mijn vader wordt moeder en haar zoon wordt mijn broer, die tevens zoon van mijn tante is en dus mijn neef.
Verder is mijn eigen zoon de oom van mijn broer, omdat mijn broer een zoon is van zijn zuster.
Mijn vrouw is grootmoeder geworden, want de jonge zoon van mij vader is de zoon van haar dochter. Aangezien ik met haar getrouwd ben, ben ik grootvader.
Let wel, grootvader van mijn broer.
Aangezien de grootvader van broer ook mijn grootvader is, ben ik dus mijn eigen grootvader!

Volgens mij hadden die knappe weduwe en haar knappe dochter beter zelf een televisie kunnen aanschaffen. Dan had het allemaal niet zover hoeven komen. Zo simpel kan het dus wel zijn ...
Ge begrijpt het toch nog een beetje ???

2. Nieuw dossier Migratie op familiegeschiedenis.be

Familiegeschiedenis.be is een online gratis digitale handleiding voor het onderzoek naar je familiegeschiedenis. Via deze website ontdek je stap voor stap informatie omtrent je voorouders in historische documenten en in genealogische databanken.

Familiegeschiedenis.be is online sedert oktober 2012 en wordt ondersteund door Familiekunde Vlaanderen vzw, het kennisknooppunt voor familiegeschiedenis in Vlaanderen.

Familiekunde Vlaanderen heeft aan de website familiegeschiedenis.be een splinternieuw luik dossiers toegevoegd over migratie. In het eerste dossier 'Migratie' is achtergrondinformatie terug te vinden over de migratie van personen uit Vlaanderen naar Noord-Amerika, Frankrijk, Nederland, Wallonië en over de migratie tussen stad platteland.

Een ruim aanbod aan tips, bronnen en links tone de weg om gemigreerde voorouders terug te vinden.

Als toemaatje werden enkele gereconstrueerde verhalen toegevoegd van mensen die in het verleden vertrokken zijn uit Vlaanderen en die je hun persoonlijke levensverhaal vertellen.

Al deze informatie helpt je zeer snel op weg bij je onderzoek naar je familiegeschiedenis.

Meer info: www.familiegeschiedenis.be en <http://www.familiegeschiedenis.be/dossiers/migratie>

Voorbeeld.

Themadossiers

In een themadossier wordt telkens één bepaald thema uitgewerkt dat verband houdt met familiegeschiedenis, aan de hand van contextuele bijdragen van specialisten, zoektips, specifieke brontypes en dergelijke meer. Als eerste themadossier werd gekozen voor 'migratie'.



Migratie

Honderd jaar geleden verdween de protestantse gemeente van Etikhove (Deel 2)

De zeventiende eeuw.

Bij het begin van deze eeuw blijkt het geloofsleven van het volk in de dekenij Ronse niet bijster goed te zijn. In het bijzonder de wijk rond de Maelstrate te Etikhove blijft in gebreke. De bewoners gaan nooit naar de parochiekerk en er is zelfs sprake dat er 'ketterse' diensten plaatsvinden ten huize van ene Ghisbertus de Vos. Men ziet ook dat rond deze tijd heel wat vluchtelingen met hun gezin terugkeren uit Holland. De vier Classes van Zeeland blijven verder zorgen voor de Vlaamse geloofsgenoten, de 'cruyskercken', zo werd er althans beslist op de provinciale Synode van Tholen in 1606 en deze van Veere in 1610. Doch het zenden van predikanten naar het zuiden is niet altijd gemakkelijk daar de grens door de Spanjaarden praktisch hermetisch wordt afgesloten. Vandaar ook dat menige predikant zich ging vermommen als een koopman om toch de grens over te raken. Het moet beslist voor deze 'zieleherders' geen pretje zijn geweest, om voor vier maanden eigen haard te verlaten en te gaan rondzwerven in een land waar men allesbehalve gewenst was en alles in het geheim diende te gebeuren. Er zou pas enige verbetering optreden met het afsluiten van het Twaalfjarig Bestand in 1609, toen de kooplieden meer vrijheid kregen om handel te drijven. Reeds heel vlug gaan onze zo geprezen Aartshertogen Albrecht en Isabella alles in het werk stellen om dit 'verfoeilijke protestantisme' voor eens en voor goed uit te roeien. Spoedig zullen zij zorgen voor de *rekatholisering* van de door de Reformatie getroffen gebieden. Zij stimuleerden processies en bedevaarten en namen er zelf ostentatief deel aan. Eveneens versterkten zij het kloosterleven, vooral de Spaanse ordes met op kop de Jezuïeten en de ongeschoeide karmelitessen. Hun inspiratie zochten en vonden zij in de decreten van het Concilie van Trente (1545-1563). Zij zouden van de Zuidelijke-Nederlanden een modelstaat maken van een Rooms-Katholieke natie zoals er in Europa geen andere was te vinden, Spanje gelijk. Reeds eind 1609 vaardigen zij een plakkaat uit, waarbij alle ketterse godsdienst oefeningen worden verboden. En vergeten wij daarbij ook niet dat alle vroegere plakkaaten van Karel de Vijfde en zijn zoon Filips II van kracht bleven. Voor hen was het moment aangebroken om het land rond Oudenaarde te gaan zuiveren van alle ketterse doctrines. Het bevoordelen van de talrijke religieuze orden en in het bijzonder de Jezuïetenorde (de felste bestrijders van het calvinisme), samen met de uitbreiding van hun Colleges, zou er voor zorgen dat het gestelde doel snel kon bereikt worden. Aan de gemeentelijke overheden van Etikhove, Maarke-Kerkem, Nukerke en St-Maria-Horebeke wordt de opdracht gegeven om alle hulp van de Armentafel(dis) te weigeren aan personen die geen getuigschrift van de pastoor kunnen voorleggen dat zij trouw zijn aan de katholieke kerk of zich tenminste er terug mee verzoend hebben. Met als gevolg dat velen zich voortaan gaan gedragen als goede katholieken maar zich in het geheim en in hun hart toch zullen vasthouden aan hun ware geloof, aan de leer van Calvijn.

En toch kan men spreken van een gedeeltelijke mislukking van deze 'contra-reformatie', door de aanwezigheid, ja zelfs de toename, van een groep *crypto-protestanten* waarvan men het aantal schromelijk had onderschat. Dezen lieten zich niet onbetuigd en dienden ivm de hier heersende wantoestanden, aanklachten in bij

de autoriteiten in Zeeland met als gevolg, het in het leven roepen van represailles tegen de katholieken in het noorden. Deze tegenmaatregelen, bv. het sluiten van een katholieke kerk in Sas-van-Gent, missen hun effect niet, zodat alles weer rustiger wordt en het leven zijn normale gang gaat. Van uit het noorden wordt er dus toegekeken hoe de geloofsbroeders en -zusters worden behandeld. Zo is in 1613 de Bruggeling Hermanus Faukelius, predikant te Middelburg, door de Classis Walcheren benoemd tot mede-opziener van de Olijfberg, *eene betrekking die hij met voorbeeldigen ijver vervulde, daar hij al de belangen dezer verdrukte gemeenten ten allen tijde en op allerlei geoorloofde wijzen met beleid en moed zocht te behartigen*. Nog in 1613 lezen wij in het dekanaal verslag voor Etikhove dat er hardhandig is opgetreden tegen de protestanten. Toen hadden er in het huis van Andreas van den Abeele geheime samenkomsten (conventikels) plaats in een beperkte kring. Onder de leiding van de deken werd op het Pinksterfeest een dergelijke bijeenkomst opzettelijk gestoord en werden alle aanwezige bijbels en ketterse boeken meegenomen. Het was Jacob de Meulemeester geweest die regelmatig naar Zierikzee ging *om Calvijns leer te dienen*, die deze boeken had meegebracht.

Ook gedurende het eerste kwart van de 17^{de} eeuw wordt er in de dekanale verslagen voortdurend gewag gemaakt van de aanwezigheid van een aanzienlijk aantal kettters in en rond Oudenaarde. Binnen deze stad werd er in 1626 naar jaarlijkse gewoonte een *souveraine ofte deurgaende Waerhede* gehouden. Deze *deurgaende Waerhede* (reeds ingevoerd in de 12^{de} eeuw door Philips van den Elzas in zijn Pax Flandria) was een burgerlijke rechtbank onder de leiding van de Hoogbaljuw, alwaar alle gekende misdrijven en overtredingen moesten worden aangeklaagd. De Oudenaardse Hoogbaljuw kon dan eigenmachtig beslissen of de zaak al dan niet een gerechtelijk vervolg zou krijgen. Terzake het opsporen van kettters en aangaande de religie vonden wij het volgende:

1. *In den eersten zal ghevraecht worden van de ghone commende ter waerhede, ofte hy niemant en weet ofte kendt van zyne ghebueren ende inwoenders der stede van Audenaerde ende andere, die is **hereticque** ende van andere ghevoelen ende opinie dan de heylighe catholycke kercke.*
2. *Item ofte hy niet en weet datter secrete vergaderynghen ghehouden worden van persoonen suspect van religie.*
3. *Item ofte hy niet en weet ofte kendt eenighe persoonen die verboden boucken, te weten oock de ghone daer af dat men niet en weet den autheur, nochte oock de plaetsen alwaer de zelve boucken ghedruckt zyn, alles in ghevolghe van de placcaten van den jare 1529, zaude lesen ende hauden in zyn huys.*
4. *Item ofte hy niet en weet datter eenige persoonen zyn, geckende ende spottende met het woord Godts, mitsgaders van de predicanten, van de pastoren ende ander geestelycke persoonen; misachtende de biechte ende de heylighe Sacramenten, de Moeder Godts, de Heylighen ende andere dinghen angaende de catholycke religie.*
5. *Item ofte hy niemant en weet die ten verboden tyde vleesch is etende, als te weten in den vasten ende andersins.*

Het was dus als protestant van het hoogste belang om steeds op zijn hoede te zijn en geen achterdocht te wekken, wilde men niet aangeklaagd worden. En toch hielden er her en der ketterse kernen stand, zelfs aan de overkant van de Schelde in de gemeenten Asper, Zingem en Ouwegem, zo leert ons een brief uit 1634 van bisschop Triest gericht aan de pastoor van Asper.

Met de ondertekening op 30 januari 1648 van het Vredesverdrag te Munster komt er een einde aan de Tachtigjarige Oorlog en is de definitieve scheiding der Nederlanden een feit. Maar op het punt van de religie, waar zoveel en zolang over was gediscussieerd, bleef veel onduidelijk en zorgde nog voor jarenlang getwist en gekibbel. Enkel artikel 19 van dit verdrag bracht enige soelaas. Het luidde als volgt: *De Vereenigde Provinciën en de Spaansche Nederlanden komen overeen en verstaan zich daartoe, dat zij het aanwezen van andersdenkenden zullen verdragen, onder voorwaarde, dat deze alle zedigheit zullen betoonen, zonder met woord of daad ergernis te geven, of eenige lastering uit te brengen.* Daarbij verklaarden hunne Hoogmogenden, dat zij bij zich de Roomschen zouden behandelen, gelijk men in het Zuiden deed met de Hervormden. Een ander gevolg was ook dat men voortaan kon poorter worden van een stad in de Republiek der Noordelijke Nederlanden met alle voordelen er aan verbonden. Dit poorterschap bezorgde hen het recht om als burger van een stad uit het Noorden vrij in het Zuiden te leven zonder daarom als een rooms-katholiek door het leven te moeten gaan. Heel wat mensen uit onze streek hebben van deze maatregel dankbaar gebruik gemaakt en lieten zich inschrijven als poorter van Middelburg of nog meer van Sas-van-Gent, gezien zijn gunstige ligging van uit Vlaanderen. Wij zullen verder ook zien dat heel wat protestanten uit onze Spaanse gewesten de grens overtrokken naar het nabije Zeeland om er te huwen of hun kinderen te laten dopen.

Er dient wel hier gewezen te worden op het feit dat Spanje het Noorden erkende als een onafhankelijke staat, doch enkel godsdienstvrijheid verleende aan de noordelingen die zich tijdelijk in het Zuiden zouden bevinden. Onze contreien waren en bleven dus katholiek, zonder enige vorm van godsdienstvrijheid. Door dit verdrag voelden de protestanten zich nu toch wel enigszins gesteund door de bewindvoerders uit het noorden en roken een zekere vrijheid, een vrijheid die echter niet werd getolereerd door de bisschop van Gent. Deze laatste doet zijn beklag in een brief van 20 mei 1651 aan de aartsbisschop te Mechelen over de *inval in zijn bisdom van Hollandsche predikanten. Deze maken grote propaganda en zaaien zonder oppositie of belemmering hun verderfelijcke secte en leer. Hun driestheid is begrijpelijk omdat zij zich beschermd weten door hun regering.* In dit schrijven noemt hij vooral Sint-Maria-Horebeke, Mater (waar iets later rond 1657 een graanschuur werd omgebouwd als tempel) en Etikhove als dé plaatsen waar het Calvinisme welig tiert en veel volgelingen kent. De dekanale verslagen getuigen voor de tweede helft van de 17^{de} eeuw van de talloze incidenten en wrijvingen i.v.m. de uitoefening van de godsdienst. Zo lezen wij dat in 1653 de Etikhoofse pastorie door de soldaten van de hertog van Lotharingen wordt verwoest en dat in genoemd jaar Francisca Parduyn, echtgenote van Daniël van der Gheynst, uit Holland terugkeert *besmet door de ketterij* (Zij was samen met haar moeder in 1646 vertrokken, haar man te Etikhove achterlatend). En dan in 1659 kwamen de Fransen 'op bezoek' en plunderden de kerk van Etikhove. Uit het naburige Maarke vertrok in 1661 ene

Joannes Pycke eveneens naar Holland. Een échte *kettersfamilie* was beslist de familie Van de Vijvere. Zo vertrok Samuel (Salomon) en Abraham van de Vijvere, vergezeld van een grote groep geloofsgenoten, rond Pasen 1667 naar Sas-van-Gent om daar het Heilig Avondmaal te vieren en dit tot grote ergernis van de Etikhoofse pastoor. Het Landboek van Etikhove uit 1680 toont aan dat Abraham, zeker geen armoedzaaier doch eigenaar was van een grote hofstede in het gehucht te Poesthem(*palende noort oost anden Bovenberch, suydt ande Poestemstraete ende west Jacques vander Geynst*).

Vanaf 1670 stellen wij een relatief grote aangroei vast van het aantal Hervormden in de Vlaamse Ardennen, vooral dan in de dorpen hierboven reeds aangehaald door de Gentse bisschop. De predikant te Sas-van-Gent heeft het bijzonder druk met het afsluiten van 'Vlaamse' huwelijksverbintenissen, zo ook voor onze hiervoor vernoemde Abraham van de Vijvere en er in 1680 huwt met N. van Daele. In de rekeningen van de Armendis maken wij ook kennis met het pauperisme onder de bevolking in onze dorpen en dit ingevolge de oorlogsgebeurtenissen(de Fransen onder Lodewijk XIV die steeds maar ons land binnenvielen) van 1678-1684, de misoogsten, de strenge winters en de pestepidemie van 1676-1678. Het Resolutieboek van de Gedeputeerden van het Land van Aalst leert ons dat op 30 september 1674 onze regio *ghedesoleert was ende van alle kanten gheabandonneert vande inwoonders, mits datter niet één dorp, beginnende van Dendermonde af ende hem streckende tot boven Audenaerde, te vinden was dat niet en hadde ghepilleert ende gheravageert gheweest.....ende voorder binnen den voornoemden lande met d'uytterste vreetheyt ghetracteert gheweest, soo verre datter niet een mensch thuys te vinden en was...*Het waren dus bijzonder moeilijke tijden, zeker voor de protestanten die geen hulp konden inroepen van de Armendis die enkel was voorbehouden voor de 'ware' gelovigen.

Het is verwonderlijk, dat in deze uiterst hachelijke omstandigheden en tijden waarin geen enkele stad of dorp van rampspoed werden gespaard en voortdurend door vreemde legers bezet en geplunderd werden, de kleine Calvinistische kerkgemeenschappen van Etikhove, Mater en Horebeke zich wisten te handhaven ja zelfs nog te groeien. In een *Vertoogschrift* van 10 juni 1686 aan Zijne Majesteit Karel II, koning van Spanje, doen de drie pastoors van deze parochies (voor Etikhove was dat de uit Mechelen afkomstige pastoor met de 'leutige' naam Rumoldus Jolyt) hun beklag over *een seer groot ende beclaeghelijck zielenverlies in hunne respectieve prochiën ende dat door de archlisticheyt van veele hereticquen*. Zij wijzen de Vorst erop dat *binnen luttel jaeren den meesten deel van de prochiën, jae van geheel het lant in de ronde gheïnfecteert ende bedorven als men de voorseyde heriticquen ende hunne schandaleuse manieren blyft tolloreren ende dat sy mogen disputeren ende spreken ende predicken, schimpen, ghecken ende vuytlachen de eenvoudighe devotie ende godtsvruchtigheyt vande goede en onnoosele catholicquen sonder over dusdanige insolentiën van hunne overheyt gestraft te worden*. Een andere 'doorn in het oog' van deze drie dorpsherders is het feit dat deze 'ketters' geregeld *voor twee ofte drij daegen vertrecken naer het Sas van Ghent ende aldaer sonder eenighe swaericheyt vande heritique ministers ghetrauwte worden, oock met hunne bloetvrienden ende anghetrauwte maegschap in den verboden graeden, alles tegen de ordonnantie van onse moeder de Heilighe Kercke, tegen alle costumen ende verbodt van hunne Landen ende oversten, aen dewelcke dat sy nochtans als*

waerachtighe onderdanen in alles souden moeten volcommen, welck groot schandael ende onstichtingheten aldereersten behoorde gestraft ende beleth te worden als wesende eenen openbaeren toevlucht voor alle quaetwillighe ende wederspannighe ondersaeten soo haest hun iet in hunne pastoors compt te mishaege. Aanleiding tot dit schrijven was ongetwijfeld ook het incident dat zes maanden voordien plaatsvond te Mater, nl. op Kerstdag 1685. Toen hield een groep protestanten (meestal wevers en *tapijtsiers*) ten huize van Adriaen Gosseye op de Varent te Mater een eigen gebedsdienst waarbij Jacques de Raedt, wever van beroep, optrad als voorganger en voorlas uit *eenen predicatieboeck*. Over 's konings antwoord op genoemd *Vertoogschrift* is helaas niets bekend.

En ook de protestantse boer ploegde voort en ging verder door met het belijden van zijn geloof. Vier jaren later, in 1690, vermeldde de deken in zijn jaarlijks verslag dat er zeer veel *lauwe katholieken* waren te Etikhove en niet minder dan 80 ketters. En nog twee jaren verder, op 15 juli 1692, wordt Ds. Johannes de Lepelaere afkomstig uit het nabije Maarke, aangesteld door de Classis van Walcheren als leraar van de Hervormde Kerk en kreeg de opdracht om de parochiën van de *Vlaemsche Olijfbergh* te bedienen. Hij ging wonen in de Poestemstraat te Etikhove, een straat waar blijkbaar nog meer protestantse gezinnen gehuisvest waren. Zo bijvoorbeeld het gezin van Jan van Scrossen met de meid Janneken Baerts, het gezin van Fransoys en Walbrughe van Cleyen-van Buytselens, het gezin van Janne van Buytselens, het gezin van de weduwe Fransyn de Merlier en tenslotte het gezin van Lowys en Maria van Maelsaecke-Vercleyen.

En toch bleven de protestanten het slachtoffer van allerhande pesterijen, tot zelfs doodslag toe. Daarom kreeg in datzelfde jaar 1692, de commandant van het garnizoen van Sas-van-Gent van de Staten-Generaal der Republiek het bevel om steeds represaillemaatregelen te treffen tegen de rooms-katholieken aldaar, telkens als de geuzen in het zuiden het leven zuur werd gemaakt. Zoals eerder aangehaald had het graafschap Vlaanderen het de laatste decennia hard te verduren wegens de aanhoudende Franse expansie naar het noorden. Het is pas met de Vrede van Rijswijk op 20 september 1697 dat Spanje de nodige steun vond bij koningstadhouder Willem III der Republiek. Door deze Vrede kwamen er Hollandse garnizoenen, lees maar Geuzengarnizoenen, in de Vlaamse grenssteden (ook te Oudenaarde) en kon een stevig halt worden geroepen tegen Lodewijk XIV om niet verder Vlaams territorium in te palmen. Deze *keten van garnizoenen* (die pas zou verdwijnen in 1781 op bevel van Jozef II) zou tevens de Republiek tegen Frankrijk beschermen. Deze Vrede van 1697 lag ook aan de basis van het latere zogenaamde *Barrière-tractaat* uit 1715. En zo zijn wij aan het einde gekomen van deze voor Vlaanderen toch zo rampzalige eeuw.
(vervolgt)

Edgard Van Droogenbroeck

Den ondersch(reve)n thomaes de smedt inwoonder
ende sergeant der prochie van ruyen, metsgh(ader)s
offe(cie)r van het sieze van den Lande van aelst
relateert dat hij hedent 17 7bre (september) 1768 ontrent
den 9 uren voor middagh binnen tselve ruyen
op eene partije lants ghebruyckt bij jacobus
du jardijn tot het voorn(oemde) ruyen heeft vinden
jaeghen **Bernardus reyntjens** f(iiliu)s jaspert
metten sijnen cnecht, met naeme p(iete)r de
bock, beyde inwoonders van tselve
ruyen ende hebbe hun daer over gecallengiert
verleenende dit mijn relaes omme
te valideren daer ende soo het behoort mij
toorc(onden) daete als vooren thomas De smet

Deze Thomas De Smet, zoon van Pieter, en geboren te Berchem rond 1726, was tijdens de Boerenkrijg van 1798 een brigand. Hij werd samen met zijn zoon gevangen en opgesloten in het kasteel te Ronse, nadat men hem zijn wapens had afgenomen en zijn *banderolle* verbrand.

In een tweede document dat gericht was aan *de Edele heeren assessseurs van het Sieghe van den Lande van Aelst*, verwijst Joannes Dominicus Van Langenhove, *lieutenant van dese Sieghe*, naar de overtreden artikels en stelt de strafmaat voor: *dat bij haere Majesteyts placcaerten ge maneert op het fait van de jaght ende naementlijck bij het gone van den tweeentwintighsten juny seventhien hondert drijenvijftigh, articlo primo is gestatueert dat niemant van wat staet ofte conditie hij zij, tsij geestelijcken ofte weereijcken, edele ofte onedele, geen Rechten ofte vermogen van jaght en hebbende en sal mogen jaeghen ofte doen jaeghen, met honden ofte sonder honden, eenighe haesen, conijnen, patrijsen, sneppen, ende vogels nochte eenigh ander gelijk ofte minder wilt t'sij loopende ofte vliegende op de boete van tsestigh ponden parasijs, ende bij het vierde article van hetselve placcaert worden geconfisqueert verclaert de fusiquen, honden, netten, gaerens, stropen ende andere instrumenten waer mede de contraventie begaen sal geweest sijn, ende bij het sessentwintighste article is voorts gestatueert ende verclaert dat achtervolgende de voorgaende placcaerten de ouders soo voor de boeten, de proces costen als raporten van het vervolgh van de saecken responsabel sullen sijn over hunne tsij meerder jaerighe ofte minder jaerighe kinderen in hunnen haedt ende dranck wesende ende de meesters ende meesterssen over hunne knechten ende dat de condemnatoire sententien ten laste van soodaenighe kinderen ende knechten sullen liggen in executie sonder nieuw vervolgh thunnen laste te moeten doen, niet tegenstaende alle welcke heeft **Bernardus Reyntjens** filius Jasphar tot Ruyen met sijnen knecht genaempt Peeter De Bock hun vervoordert van op den seventhien den september seventhien hondert achten tsestigh, ontrent den negen uren voormiddagh binnen het selve Ruyen te jaeghen op eene partije Landt gebruyckt bij Jacobus Du jardin waer over sij bijde sijn gecalaingiert geworden ende hebben geincurreert de boete ende confiscatie bij het voorseyde placcaert gestatueert, omme waer toe te geraecken keert den verthoonder (Joannes Van Langenhove) hem tot UEdele.*

*Ten fine de selve believeu gediect te sijn den voornoemden **Bernardus Reyntjens** filius jasper rende sijnen knecht peeter De Bock beyde tot Ruyen **te condemneren ider in eene Boete van t'sestigh ponden parasijs** verclaerende de **fusiquen waarmede de contraventien begaen sijn te sijn geconfisqueert** ende hun beth voorts condemnerende in de costen van desen Betrecke ende vervolghen ter **tauxatie**.*

Een copie van de uitspraak van *het sieghe van den Lande van Aelst* werd aan beide overtredders te Ruien overhandigd op 6 oktober 1768. Blijkbaar werd er niet aanstonds een gevolg gegeven om de boete te betalen, daar er op 7 november 1768 een brief (het derde archiefstuk) vertrekt van uit Kwaremont aan de Edele Heren te Aalst. Een zekere Josse schrijft *vuyt den naeme van den Eerwerdighen heer Staelens, pastoor van ruyen*, met het verzoek *niet te wiellen voorts procederen in de saecke van **bernardus reyntiens**, regarderende de jacht, want hij bereydt is alles te betaelen, ende sal onthier ende veerthien daeghen of drije weken commen voldaan het gonne daer aen is dependerende betrouwende op U Edele goetheyt, sijn te versoeck te voldoen sult, obliqeren den gonen die blijft met respect ende offere van dienst, waarmede blijve met alle respect ende veneraetie*.

Het jagen zonder vergunning op andermans grond kwam dus onze Bernardus en zijn knecht zeer duur te staan. Naast het betalen van 60 ponden parisis (toch een groot bedrag in die tijd) verloren zij ook nog hun geweer. Van Jacobus Dujardin is nog geweten dat hij in die jaren zijn hout ging halen *met waegen ende peerden* in het bos dat eigendom was van het klooster der Apostolinnen te Berchem. Deze pacht betaalde hij in natura via de *leeveringhe van hespen, kiekens ende eertappels*.

Bernardus Reyntjens (° Ruien, 7 juli 1734 - + Ruien, 29 januari 1805) was de zoon van Gaspar en Maria Joanna Bloeyaert. Hij huwde een eerste maal te Ruien met Maria Theresia Moreels (+ Ruien, 19 mei 1759) en een tweede maal eveneens te Ruien op 15 augustus 1764 met Maria Johanna Roucourt (° Amougies – Ruien, 23 maart 1821). Uit een ander archiefstuk weten wij dat Bernardus in 1782 te Ruien een leen verheft van vijf bunder land *voorteyts ten deele gheweedt gheweest*.

(Rijksarchief Gent – Fonds Kervyn de Volckaersbeke 3666). Van weilanden werden er bouwlanden (akkers) gemaakt omdat er toen een grotere behoefte was aan voeding (vooral granen) voor de mensen i.p.v. voor de veestapel.

Bernardus Reyntjens was eind van de 18^{de} eeuw burgemeester van Ruien en in 1804 wordt hij er tot *Maire* benoemd in vervanging van de op 23 augustus van dat jaar afgezette Gille Van Coppenolle. Deze had via valse identiteitspapieren 'conscrits' helpen vrijmaken van legerdienst, zo bv. aan Benoit de Jonghe uit Kwaremont, deserteur van het 3^{de} bataljon *du train d'artillerie*. Na Bernardus' dood in 1805 werd hij op zijn beurt opgevolgd door Charles Joseph Reyntjens die burgemeester van Ruien zal blijven tot in 1830. De familie Reyntjens is goed vertegenwoordigd in de reeks burgemeesters die de gemeente Ruien telde in de laatste twee eeuwen. Zo was Jan-Baptist Reyntjens er burgemeester van 1831 tot 1842.

Bruno Reyntjens van 1849 tot 1883.

Desiderius Reyntjens van 1891 tot 1899 en tenslotte Dr. Lucien Reyntjens van 1965 tot 1970 en werd tevens de eerste burgervader van de fusiegemeente Kluisbergen.



Bruno Reyntjens



Charles Joseph Reyntjens



Jan Baptiste Reyntjens

Stamreeks familie Reyntjens uit Ruien.

- I. Petrus Reyntjens, ° ca. 1540.
- II. Jacobus Reyntjens, ° ca. 1565 X Elisabeth Van de Velde.
- III. Egidius Reyntjens, ° Kwaremont ca. 1615, + Ruien, 15-10-1683 X ca. 1645 met Josine Coessaert.
- IV. Melchior Reyntjens, ° Ruien ca. 1650 X ?
- V. Melchior Reyntjens, ° Ruien ?, + Ruien 7-2-1742 X Ruien, 23-4-1689 met Joanna Alexandrina Harsy (Horchie).
- VI. Gaspar Reyntjens, ° Ruien 13-9-1691, + Ruien 14-10-1774 X Ruien, 13-1-1720 met Maria Joanna Bloeyaert.
- VII. **Bernardus Reyntjens**, ° Ruien 7-7-1734, + Ruien 29-1-1805 X Maria Theresia Moreels. Hun dochter Maria Johanna trouwt met haar kozijn Petrus Frans.
- VIII. Maria Johanna Reyntjens, ° Ruien 25-3-1755, + Ruien 24-6-1814 X Petrus Frans Reyntjens, ° Ruien 29-8-1748, + Ruien 13-1-1834.
- IX. Benedictus Reyntjens, winkelier, ° Ruien 29-12-1786, + Ruien 20-2-1854 X Ruien, 3-3-1813 met Maria Theresia Godderis, ° Hoogdele 22-1-1787, + Ruien 20-12-1866.
- X. Désiré Reyntjens, burgemeester-imker, ° Ruien 30-3-1830, + Ruien 2-1-1903 X Nathalie Van Coppenolle, ° Kwaremont 14-7-1843, + Ruien 26-7-1912.
- XI. Theodule Achille Reyntjens, landmeter-imker, ° Ruien 3-2-1870, + Ruien 17-2-1951 X te Ronse op 11-2-1904 met Aline Marie Emilie Delie, ° Ronse 11-12-1873, + Kortrijk 18-3-1961.
- XII. Jan Jozef Achille Reyntjens, landmeter, ° Ruien 8-3-1915, + Gent 13-11-1971 X te Anderlecht op 18-12-1940 met Marie Louise Meyfroidt, ° Anderlecht 24-8-1920.
- XIII. Marleen Reyntjens, ° Kortrijk 15-4-1946 X te Ronse op 3-1-1986 met Edgard Van Droogenbroeck, ° Sint-Martens-Bodegem 6-3-1942.

Edgard Van Droogenbroeck

ALGEMENE MEDEDELINGEN

Voorjaar 2014 (onder voorbehoud van wijziging)

Onze maandelijkse activiteiten gaan door in ons documentatiecentrum "Ter Maelsaecke" Maalzaakstraat 21 – 9680 Maarkedal (Etikhove) op de eerste woensdag van de maand telkens om 20 uur.

Woensdag 5 februari 2014:
Cursus Aldfaer (vervolg)

Woensdag 5 maart 2014:
Oud-Schrift

Woensdag 2 april 2014:
Lezing door Rik Van Damme: Kapitein Mercer en de slag bij Waterloo.

Woensdag 7 mei 2014:
Oud-Schrift

Woensdag 4 juni 2014:
Voordracht door Karel Van den Bossche over:
"Voedselhulp aan België (1914-1918)"

Woensdag 2 juli 2014:
Oud-Schrift

Woensdag 3 september 2014:
Oud-Schrift

Andere activiteiten:

Zaterdag 24 mei 2014: 49^e Nationaal Congres Familiekunde Vlaanderen in Nazareth, Aula Omnia ingericht door de afdeling Deinze.

Zaterdag 30 augustus 2014: Daguitstap naar ...

DOCUMENTATIECENTRUM "Ter Maelsaecke"

Het heemkundig- en genealogisch documentatiecentrum is open elke zondagvoormiddag van 9.00 uur tot 12 uur, behalve op wettige feestdagen. Er kan een bezoek gebracht worden aan het documentatiecentrum na een afspraak met Marc Vuylsteke. We danken van harte de bestuursleden van de heemkundige kring Businarias voor het goede onthaal op zondagvoormiddag.

INHOUDSTAFEL

Nieuwjaarswensen	1
Bijdrage 2014	2
De familie Signor Eens de bekendste rederijkers van Zuid-Vlaanderen	3
Ons Varia(bel) hoekje	15
Honderd jaar geleden verdween de protestantse gemeente van Etikhove (Deel 2)	17
Een jachtovertreding door Bernardus Reyntjens te Ruien in 1768	22
Algemene mededelingen	26

Familiekunde - Vlaanderen
Afdeling Vlaamse Ardennen
Opgericht in 1990
Periodieke tijdschrift
Tweeëntwintigste jaargang 2014 – nr. 48

Verantwoordelijke uitgever:

Jos. Van Eeckhoudt – Vontstraat 76 – 9700 Oudenaarde

Werkten mee aan dit nummer:

Orel Desmet
Edgard Van Droogenbroeck
Jos. Van Eeckhoudt
Marc Vuylsteke

Bestuur

Erevoorzitters

Paul Van Butsele, Glorieuxlaan 17 9600 Ronse tel.: 055/21 12 78
Elsa Vandermeersch-Lantmeeters (+),

Erebestuurslid

Daniël Vanderstraeten (+)

Voorzitter

Edgard Van Droogenbroeck, Korsele 43 9667 Horebeke tel.: 055/49 85 01

Ere-Ondervoorzitter

Gerard Van de Meulebroucke, Meersstraat 99 9620 Zottegem tel.: 09/360 10 51

Secretaris

Jos. Van Eeckhoudt, Vontstraat 76 9700 Oudenaarde tel.: 055/31 56 64

Penningmeester

Marc Vuylsteke, Rijksweg 125 9681 Maarkedal tel.: 055/21 68 27

Public Relations

Carlos Aelvoet, Pareelstraat 11 9790 Wortegem-P. tel.: 055/31 24 49

Leden

Michel Gyselinck, Blote 8 9700 Oudenaarde tel.: 055/31 48 79

William Dehenau, Looststraat 14 9506 Zandbergen tel: 054/33 60 39

Niet-leden kunnen dit tijdschrift bekomen door storting van € 7,50
op rekening (IBAN: BE80 4435 6463 4177 – BIC KREDBEBB)
van het Familiekunde-Vlaanderen-Vlaamse Ardennen,
p/a Rijksweg 125 – 9681 Maarkedal